

МОРДЮКОВА Нонна (Ноябрина) Вікторівна (25. 11. 1925, станиця Костянтинівська, нині м. Костянтинівка Донец. обл. — 06. 07. 2008, Москва) — актриса. Народний артист СРСР (1974). Сталінська премія (1949). Закін. ВДІК (Москва, 1950; викл. Б. Бібіков, О. Піжова). Від 1948 знімалася у кіно, дебютувала роллю Уляни Громової у к/ф «Молода гвардія» (реж. С. Герасимов). 1950–91 працювала у Театрі-студії кіноактора (Москва). Володіла чудовою пластикою. Виконавиця як різних трагіч. варіацій жінки-воїна, так і ролей коміч. жанру; створені нею образи часто художньо і соціально узагальнені, а характери й поведінка персонажів М. вирізняються непокірністю. Про життя та творчість М. знято д/ф «Немає смерті для мене» (2000, реж. Р. Литвинова), «Нонна Мордюкова. Не приборкана» (2006, реж. Р. Газенко, Т. Косовцова), «Нонна Мордюкова. Її ніхто такою не знав» (2010, реж. Ф. Шабанов).

Основні ролі

Надія Романюк («Калиновий гай», 1953, реж. Т. Левчук), Рибачка («Зірки на крилах», 1955, реж. І. Шмарук; обидва – Київ. кіностудія худож. фільмів), Стеша («Чужа рідня», 1956, реж. М. Швейцер, «Ленфільм»), Доня Трубникова («Голова», 1965, реж. О. Салтиков, «Мосфільм»), Саша Потапова («Проста історія», 1960, реж. Ю. Єгоров, Кіностудія ім. М. Горького), Білотілова («Одруження Бальзамінова», 1965, реж. К. Воїнов), Галина Пристяжнюк («Тридцять три», 1965, реж. Г. Данелія), Софія Карпукіна («Дядечків сон», 1966, реж. К. Воїнов; усі – «Мосфільм»), Клавдія Вавилова («Комісар», 1967, реж. О. Аскольдов, Кіностудія ім. М. Горького), Варвара Плющ («Діамантова рука», 1968, реж. Л. Гайдай), Антоніна Каширіна («Вороття немає», 1974, реж. О. Салтиков; обидва – «Мосфільм»), Раїса Сурмілова («Лев Гурич Синичкін», 1974, реж. О. Белінський, ТО «Екран»), Матрьона («Трясовина», 1978, реж. Г. Чухрай), Марія Коновалова («Рідня», 1981, реж. М. Михалков), «дядя Міша» («Вокзал для двох», 1982, реж. Е. Рязанов), Працівниця РАЦСу («Ширлі-Мирлі», 1995, реж. В. Меньшов; усі – «Мосфільм»), Поліна Юр'єва («Мама», 1999, реж. Д. Євстигнєєв, компанія НТВ-Профит, студія «Російський проект», ОРТ, Держкомкіно Росії).

Рекомендована література

1. Есин С. Я видел ее профиль на скифских вазах // Искусство кино. 1994. № 6;
2. Новейшая история отечественного кино. 1986–2000. Кино и контекст. Т. 2. С.-Петербург, 2001.

В. М. Войтенко

Бібліографічний опис:

Мордюкова Нонна (Ноябрина) Вікторівна / В. М. Войтенко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-69270>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).